

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta” —
Mereurea, Vinerea și Dumineca.
Prețulu abonamentulu:
e unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. Tiori esterne pe șase luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLVI.

Se prenumera:
postele e. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmonu 6 cr. si timbru de 80 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
trencate au se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 133.

Dumineca 13 (25) Novembre

1883.

Gimnasiulu din Suceav'a.

Din Bucovin'a, Novembre a. e.

(Cor. part.) Cu câtu greu si cu câta anevoie s'a introdusu in gimnasiulu din Suceav'a limb'a romana potu se vorbésca numai deceniile de lupta. Vedeându cei dela putere. că n'au in câtrau au fost nevoiti a permite limb'a romana. Acest'a nu-i daru, precumu ilu numescu multi, ci unu dreptu, care ni se cuvine de multa vreme. Bucovinenii tresaltau de bucuria, vedeându o dorintia realizata, pe care o nutrise atâta timpu; ear' strainii stateau deoparte privindu linistiti agitarile si lucrările ce se faceau in interessulu gimnasiulu romanu si diceau, că „e focu de paie.” Au vorbitu intr'unu ciasu reu, timpulu ne arata acést'a.

Professorii nostri lucrau neobositi pentru sfânt'a causa a nationalitatii. Si cum se nu lucre? Sunt dóra Romani. descendenti unii bravu poporu. Unu pasiu de inaintare. dér' numai unu pasiu! Clasele paralele se deschisera. Copii romani alergau din multe parti la Suceava, la scutul romanu. Propoveduirea romana se incepuse. Multi dadura sprijinulu seu. Planuri ferbiau in capulu Bucovineniloru atâtu de maretie, atâtu de inalte. Se le numescu? Ba nu. Tacu, căci asi comite unu sacrilegiu insirandu-le aici.

Unu anu trecu că fulgerulu de iute si lui ii urma altulu, anulu alu doilea scolaru. Me am temutu se nu vorbésca strainii intr'unu ciasu reu si temerea mea se implinise. Lucrarea 'si scurtu pasii zelulu de mai 'nainte incepu se se stînga. Puçini se mai interessau de sörtea bietiloru copii romani, lasandu-i in scirea D-lui. Din inceputa cârteau numai strainii, căci infintiarea institutulu romanu nu le prea venia la socotéla, in urma inse, horrible dictu, chiaru Romanii. Preutii mergeau că intotdéma si acuma in fruntea strigatelor „că ce le trebuie gimnasiu romanu.” Am auditu odata din intemplanare motivele pe cari se basá unu preotu dicéendu, că gimnasiulu romanu este o nenorocire pentru Bucovineni. „Ce voru face tinerii nostri — rostea venerabilulu parinte — déca voru absolvá gimnasiulu romanu? Nu sciu germanesce si voru fi nevoiti séu se tréca in Romania, séu se péra de fôme. Suntemu in tiér'a nemtiesca, prin urmare se cade se-i cunóschemu limb'a.” In zadaru i se spunea că unu ténuru dela gimnasiulu Sucevei isi va puté prourmá studiele, unde i va placea. Cum facu cei din Romania si din Ungaria? Romanii nostri nu si potu inchipuí o sciintia, o cultura in alta limba decâtu in cea germana, si cine nu-o cunósce trece de necultu, si multi ilu compatimescu. M'am cam abatutu dela tema si ceru ertare. Ad rem.

In tómn'a acést'a — tómn'a fatala — s'a deschisu class'a a treia. Scolarii romani pasise cu unu anu inainte, déca calea pe care mergu e spinósa si unu síru de necazuri le stau inainte. Si eata pentru ce! Cártille necesare pentru clasele, antaia si a duó'a s'au adunatu cum s'au pututu. Unu lucru deocamdata numai. Clas'a a treia recerú cártille noue, cártille multu mai grele. De unde se le iea professorii si ce facura se astupe asta lacuna? Au pusu mân'a earasi pe cele germane, si din ele propoveduescu sciintia copiiloru, din cari multi nu cunoscun limb'a. Deprinsi au fost prin duoi ani cu limb'a, cu regulele, cu esprimerile romane si acuma se invetie si se respunda germanesce. In despartitur'a romana se propunu obiectele, afara de duóe, o limb'a germana. Lucru evidentu, că la anulu nou voru disparé si aceste, si eata! amu decimatu ceea, pentru care amu luptatu unu síru de ani.

Trebue se constatezu cu durere de inima, că mai intregu corpulu professorulu s'a ocupatu cu multe altele, numai nu cu lucrari pe terenulu didacticu. Uniculu activu e Samoilu Isopesculu, care a edatu o geografia si o traducere a matematicii lui Mocnik. Restulu consta din ómeni eruditi, filosofi si filologi, critici eminenti, cari n'au aflatu de demnu a se interessá de cartile necesare pentru tineretulu romanu.

Nu numai că n'au lucratu, ci au condemnatu lucrurile romane, numindu-le defectuóse, slabe. Cártille din Romania sunt rele, cele din Transilvania de nimicu. Conduși de aceste idei, au alergatu cu braçiele deschise, au strinsu la sinulu loru acele cártille, pe cari le aruncase, cártille germane. Ar' fi unu pecatu si o crima din cele mai mari, déca nu amu aduce aceste fapte la iveala că lumea se véda si se cunósca activitatea bucovineana.

Vorbimu in fiecare óra si strigamu neintreputu, că ne asuprescu strainii si că suntemu incunjurati de dusmani. Asi intreba, că cine ni sânt dusmanii? Noi singuri! Traimu intr'o tíera si sub unu guvernulu, care ne-a incuviintiatu multe si multe ne dá si noi le calcamu tóte aceste sub picióre si trecemu inainte repede, cu pasi gigantici spre — peire. De nu ne vomu interessá mai cu inadisu de gimnasiulu din Suceav'a, va apune si atunci a apusu si stéu'a nóstra. Numai avemu atunci ce asceptá si ce cere, căci cu dreptu ne voru respunde cei dela mareie. ve amu datu si n'a-ti fost in stare se pastrati. Multu a calicitu Bucovineanulu pe la cele usi péna i-au incuviintiatu gimnasiulu si puçinu trebue, că se'lu surpe. Prin ce?

Prin neactivitatea si trufia professoriloru, prin neinteressarea celorlalti, prin ur'a si dispretiulu popimei, prin miserabil'a stare a tieraniloru. Lucrulu de façia, reulu presentulu este lips'a cãrtilor didactice si damu sfatu din tóta inim'a, că professorii se lucre, séu celu puçinu se adopteze lucrurile altora. Se nu calcamu in picióre dreptulu nostru, se nu condamnamu cãrtille nebucovineane, se nu ne para, că totu ce-i scrisu romanesce e prostia, lucru defectuosu. Sunt unii, cari critica tóta lumea, ei vedu departe, vedu tiandar'a in ochiulu altuia, déca bân'a in ochiulu loru? Nu o vedu si ar' trebui se o véda. Dela institutulu romanu din Suceava depinde — cu dreptu potu se dicu — sörtea unei generatiuni si se cere dela noi se damu fiacare sprijinulu nostru. Nu e inca tarziu a indreptá gresiél'a, se recere inse vointia si perseverantia. Lase domnii din Suceava politic'a si certele lor si ocupese mai bine de lucrarea cãrtilor trebuincióse.

Earta-mi Bucovina, că aducu defectele tale inaintea lumii, le aducu inse, că se le poti combate, in stare fiindu a le cunósce si a te ferí de ele!

Brasiovu 10 22 Novembre.

Scirile, ce ne sosescu din diferitele parti ale tierii despre rezultatulu aiegeriloru pentru intregirea consilierulu judetiene nu sunt nicidemu imbucuratóre. Cu parere de reu vedemu pretutendeni lips'a de pregatire si de contielegere intre elementele partidei nationale romane. Nu dicemu, că nu s'ar' fi facutu nimicu in directiunea acést'a, dér' nu s'a facutu destulu si contrarii nostri, cari si asia dispunu de intregu aparatulu administrativu, au intempinat in cele mai multe locuri prea puçina opozițiune din partea alegătoriloru romani.

Déca spre esemplu intr'unu satu din comi-

tatulu Fagarasiulu, cum e comun'a Margineni alegătorii romani n'au sciutu pe cine alegu si au bagatu in urna biletele ce le capetau dela unulu si altulu, acést'a ni-o mai putemu explicá; este inse greu de intielesu cum intr'unu orasiu cá Brasiovulu póte se se sevêrsiésca unu asemenea actu importantu că alegerile de adi septemana, fara că alegătorii de aici se fi tñutu măcaru o singura consultare cum se cade si fara că se fi sciutu măcaru partea cea mai mare din ei candu si cum are se se faca alegerea.

Puçin'a interesare ce au documentat'o alegătorii romani din Brasiovu cu acést'a ocaziune ne insufla mari ingrijiri pentru viitoru. Déca amu suferitu unu desastru atâtu de teribilu in cerculu Saceleloru, déca n'amu sciutu nici aici in Brasiovu péna in diu'a alegerei — candu s'au impartitu biletele tiparite intre puçinii alegători, cari s'au presentatu unulu câte unulu in sala alegerei, — cine sunt candidatii nostri vin'a este in prim'a linia a tuturor, căci nu s'au interessatu cum se cadca de mersulu lucrulu si au lasatu tóta afacerea in grij'a câtorva persóne din comitetulu electoralu, fara nici unu controlu.

Intielegemu că cei din comitetu se iea inițiativ'a, intielegemu că ei se vina cu propuneri, nu putemu admite inse nicidicum modalitatea, ce pare a se fi introdusu la noi, că vreo duoi, trei insi se hotarasca totulu si se impuie parerile si hotaririle lor alegătoriloru. Ast'a metoda de surprindere cu fapte complinite pregatite in secretu, in nesciintia publiculu celui mare, se potrivește in cadrulu politice solgabiraesci a contrariloru nostri, nu inse pentru unu poporu, care lupta pe façia o lupta grea de esistencia si trebue se 'si concentreze tóte fortiele sale materiale si spirituale, spre a tñé peptu cu tóte evenemintele.

Erá fara indoiéla dator'a celoru din comitetu de a convocá pe alegători si de a consultá cu ei impreuna list'a candidatiloru. Dupa cum suntemu informati inse nici cei din comitetu n'au cunoscutu acea lista si abia in presér'a alegeriloru au fost convocati in pripa spre a luá in primire biletele de votare deja tiparite si spre a capetá insarcinarea de a aduce fiacare câtiva alegători la urna, că se se implinésca formalitatea. Nu voimu nicidicum se aruncamu vr'o umbra asupra persónelor onorabile, cari figurau pe acést'a lista, dér' amu auditu chiaru din mijloculu loru o critica aspra asupra acelei stranie procederi.

N'avemu nimicu cu persónele, ceea ce condamnamu noi este metod'a, care in lips'a unui controlu din partea alegătoriloru s'a practicat cu ocaziunea acést'a si care in alte imprejurari mai grave ni-ar' puté causá pierderi ireparabile. Deocamdata amu scapatu cu desastrulu din Sacele, unde in locu de 5 membrii romani s'au alesu 4 Unguri si numai 1 Romanu. Comitellu electoralu de aici n'a luat destule mesuri la timp si in lips'a unei consultari electorale opiniunea publica n'a pututu fi preparata, urmarea a fost că la actulu alegerei in Sacele s'au desbinatu mireni cu preotii, s'au impartitu voturile si au reesitu contrarii nostri. Negresítu că a contribuitu multu la acést'a si defectuós'a organizare a comitetulu. Este unu inconvenientu mare de esemplu, că adi nu mai scie nimeni cu siguritate cine este presiedintele acestui comitetu.

Este timpulu că Romanii din Brasiovu se se trezésca din letargia, ce pare a-i fi cuprinsu si pe ei si se se intereseze mai multu si mai viuu de afacerile publice nationale.

Cronic'a evenimentelor politice.

Reproducem mai la vale din cuventu in cuventu aceln pasagiu din diarulu „Ellenzék“, despre care amu vorbitu in revista din numarul trecut :

„... Nu cunosc cauz'a, pentru care s'au decisu Romanii a intrá in actiune. Sperezu inse — dice d. Bartha — cá nu stá in legatura cu visit'a d-lui Bratianu la Viena; sperezu, cá nu stá in legatura cu acele faime, cari ilu declara pe Tisza de unu Taaffe alu Tieri unguresci (sic!); sperezu, cá nu stá in legatura cu intemplantile din Croati'a. Guvernulu nostru pecatosu s'a aratatu slabu si s'a umilitu p'na la pamentu in afacerea croata. Sperezu, cá nu ac'asta imprejurare au datu Romanilor nostri ansa la decisiunea lor!“

„Déca ar' fi asia — atunci nu ne-amu puté bucurá de acea decisiune, cáci ac'ast'a ar' insemná atunci, cá din positiunea asteptátore de p'na acum au trecut in positiunea de atacu. Ar' insemná, cá Romanii 'si-a incheiatu alian'tia la Viena pe contulu elementului maghiaru din Ardélú; ar' insemná cá Romanii ardeleni au capetatu cá concessiune posibilitatea restabilirei autonomiei Ardélului; ar' insemná, cá undeva, séu la Viena séu la Pest'a, a cutezatu careva s'e se tocméscu asupra legaturii organice a unitatii statului ungaru. Ac'asta imprejurare ar' provocá o lupta inversiunata si fara de sf'ersitu. Sperezu inse, cá nn este asia...“

In camer'a ungaru se continua discussiunea asupra budgetului ministeriului instructiunii. Candu s'au votatu spesele pentru Academia de drepturi din Sibiu s'a intonatu intentiunea, de a se desfiintá acestu institutu si desfiintarea a-o escutá intr'unu modu potrivit. Ugron schitiéza nasuintiele ostile statului ale acestui institutu si róga pe ministru, cá se caseze ac'asta academie. Mai departe declara ministru, cá va cassá facultatea filosofica dela liceulu din Pojonu, din cauza, cá n'are ascultatori.

„N. fr. Presse“ afla din Bucuresci, cá in locu s'e se face recrutarea cá in toti anii in Ma'u, ea va incepe de astadata pe la mijloculu lui Decembre si multu p'na la mijloculu lui Februaru trebue se fia terminata.

Cestiunea Dunareii — scrie „Natiunea“ — nu numai. cá nu este resolvata in unu modu favorabilu interesselor romane, dér' inca stá at'ernata asupra capetelor n'ostre cá spad a lui Damocles, cá securea asupra gátului osanditului. In delegatiunea ungaru se vorbesce in unu modu oficialu si pe fa'cia de drepturile Austro-Ungariei asupra Dunarei de josu. Stipulatiunile tractatului din Londr'a sunt privite de barbati politici austro-ungari cá unu ce cástigatu de monarchi'a dualista cá unu faptu implinitu. Si déca p'na astadi Austro-Ungari'a nu se incérca inca a le aplicá, ac'ast'a o face numai pentru cá ea are unu interessu inca mai mare de menageatu: acela alu tractatului de comerciu, pe care voiesce a 'lu reinói. Si in fa'cia unei asemenea situatiuni camerele stau mute...

„Ori-cine a cetitu declarariile facute in camera de d. Bratianu — scrie „Romanulu“ — cunósce pe deplinu pentru ce a indemnatu pe Rege d'a primí invitarea ce i s'a fost facutu de cátra curtea dela Berlinu. Elu a spusu curatu, cá n'a cautatu alian'tia ci a doritu se esplice, acestoru mari imperii si Europei intregi, cá suntemu calomniati cá voimu pacea cu toti vecinii nostri; cá ne marginimu in a ne sustiné drepturile n'ostre, cá nu voimu se fimu t'ariti de nimenea, si cá nu ceremu nimicu de cátru se nu ni se rapéscu ce avemu. Elu a spusu curatu, cá, dupa ce Germani'a si Austro-Ungari'a au primitu aceste declarari facute de cátra regele Romaniei, principele de Bismarck, contele Kalnoki si M. S. imperatulu Austriei, au invitatu si pe ministru, delegatu alu parlamentului, pentru cá se véda, déca este vr'o reserva séu nu, din partea cui-va. Suntu óre aceste cuvinte si fapte de mercenari? intréba „Romanulu“ pe opositiunali.

„Romanulu“ revine asupra necesitatii de a se infintá o societate romanéscu a de navigatiune pe Dunare. Elu dovedesce cu cifre, cá afacerile companiilor de navigatiune privitóre la esportulu si importulu

nostru suntu atátu de insemnate, in cátru, admittiendu, cá chiaru societatea romana ce s'ar' formá, n'ar' puté se atraga la sine cea mai mare parte dintr'insele, este siguru totusi cá va atrage celu pu'cinu o parte. Din acestu punctu de vedere — adauge „Romanulu“ — nu incupe indoiala cá indata ce proiectulu se va votá, capitalurile se voru intrece se beneficienze de perspectiv'a unoru dividende insemnate si cá ele voru cresce pe fia-care anu. De aceea indémna Camerele se voteze cátru mai curendu proiectulu de lege privitoru la infintarea unei asemenea societati. Votarea acestei legi si constituirea societatii este inarmarea Romaniei pentru pace, prin comerciu.

Din Madrid se scrie cá acolo ar' fi situu socialisti si anarchisti din Germani'a cu bani dela partid'a lor, spre a provocá turburari si o miscare in contra printiului de coróna germanu. Guvernulu spaniolu supra-veghiéza cu multa atentiune uneltirile lor. — Municipalitatea din Madrid a hotarítu a portá o parte din cheltuielile ce se voru face cu festivitatile date in onórea printiului de coróna. In Valencía printiulu a fost primitu cu salve de tunuri. I'au venitu inainte tóte autoritatile. Printiulu de coróna a trecut in revista trupele spaniole. In sér'a sosirei sale s'a datu o representatiune de gala in teatru din Valencía.

Diarulu „Die Post“ din Berlinu aduce scirea intr'o nota cumu se pare oficiósá, cá principele de coróna germanu nu se va duce din Spania in Portugali'a ci se va întorce totu pe acelu drumu acasa in Germani'a. Not'a mai adauge: Desi caletori'a in Spania nu s'a planuitu numai acuma, ci inca de candu a fostu regele Alfonso in Homburg, s'a aflatu cu cale de ai face rapede o visita dupa cele ce i s'au intemplantu regelui in Paris si de ai dá astfelu probele cele mai eclatante din partea Germanii, cá ea voiesce cá bunele relatiuni ce s'au inauguratu s'e se intaréscu din ce in ce totu mai multu intre aceste due tieri. Cu tóte aceste s'au alesu tocmai acelu momentu, pentru caletori'a principelui, candu se aplanase lucrurile intre Spania si intre Fran'cia si se mai potolisera iritatiunile ce se nascusera. Corespunde scopului asiadér', cá numai Spaniei se da atentiune si cá visit'a se marginesce numai la ac'asta tíera. Relatiunile dintre Germani'a si dintre Portugali'a au fostu si voru fi cele mai intime si póte principele de coróna alu Portugaliiei pe la inceputulu lui Decembre, intorcéndu-se din Angli'a si trecéndu cátra casa prin Madridu, se va intalú acolo cu principele de coróna alu Germaniei.

Se afirma — dice diarulu francesu „National“ — cá regele Alfonso este hotaritu s'e nu mai iea nici o privire la nemultumirea ce a provocat'o atitudinea s'a fa'cia cu Fran'cia intre liberalii spanioli. Se fia óre regele Alfonso atátu de nehibzuitu in cátru se créda cá d'ensulu va puté t'érí natiunea spaniála intr'o stare de vasalitate, pe care d'ensulu pentru sine o astépta cu atáta usiurintia? Are d'ensulu o incredere absoluta in atotputerici'a Germaniei in cátru, dupa d'ensulu, opositi'a spaniála se nu merite a fi mai bine tractata decátu nisce copii de scóla resfatiati? Ast-felu de ilusiuni sunt explicabile cándu este vorb'a de regele Serbiel; dér' fiulu reginei Isabella, care 'si-a petrecutu tinereti'a in asilu, ar' trebú se cunósca mai bine mandri'a castiliana. Republicanii spanioli au si bagatu de séma si de aceea acuma se prepara pentru actiune: Castelar nu se insiéla cándu afirma cá astadi guvernulu germanu este celu mai periculosu dusmanu alu monarchiei spaniole. Se póte dice cá principele Bismarck vediendu cá pe cabinetulu din Madrid nu lu póte impinge la demonstratiuni antifrancese, se dá pe langa regele, ale carni prejudicii si slabiciuni le explótéza chiaru cu pericolulu de a provocá o catastrofa.

Despre intrevederea dela Salzburg intre principele Bismarck si comitele Kalnoky afla „Gazette diplomatique“ intre altele cá intre cei duoi barbati de statu se facú invoirea cá, in casu de resbelu intre Austri'a si Russia, patru corpuri de armata germana se ocupe Poloni'a p'na la Vistula. In casulu inse a unui resbelu intre Germani'a si Fran'cia, Austri'a, din parte-i, se puie la dispositi'a Germaniei patru corpuri de armata, destinate

a operá in Germani'a de sudu. Trupele hotaríte pentru scopulu acest'a ar' fi alu 8-lea si alu 9-lea corpu, (Boemia), a 3-a divizie de infanteria (Linz) si trupele mobile din alu 14-lea corpu austriacu (Insbruk); trupele cari voru trebui se complectenze armat'a ast'a voru fi alese mai tarziu. Pentru cá armat'a antriasca se póta se lupte intréga in potriv'a Russiei, Serbi'a va fi invitata se ocupe Bosni'a si Hertiegovina. Se va platí astu-felu unu atributu simtiementelor n'ationale ale Serbiloru, dér', dupa victorie, lucrurile voru fi puse ear in starea lor. Afara de o rectificare de fruntaria pentru Serbi'a.

Dela Belgradu se anuntia cu dat'a 9 (21) Novembre: De trei díle nici o lupta n'a mai fost cu insurgentii. Ultim'a actiune militara a fost ocuparea orasiului Kragujevati. Insurgentii prinsu spunu, cá au contatu la aceea, cá soldatii serbi nu voru puscá asupra tieranilor serbi. D'intre insurgentii prinsu au fost impuscati si é se insi si se astépta cá se mai fia inca si altii tramisi in cealalta lume. Membrii comitetului radicalu, cari au pututu fi arestati, au fost dusi la Alexinati inaintea tribunalului martialu.

Se asigura in modu oficialu din capital'a serbéscu cá dela 15 l. c. n'a mai fost nicairi turburata ordinea in Serbi'a, prin urmare nu mai este de lipsa cá se fia chiamati reservistii sub stégu. Victimele resboiului civilu se díce cá s'ar' urcá la 300, d'intre cari vreo 60 percente raniti cari sunt cautati in spitallurile militare si civile.

Dupa unu raportu celu primesce „N. fr. Presse“ din Serbi'a n'au luat'u parte Romanii din Serbi'a la rescóla in asia mare numeru, precum s'a dísu mai inainte. Cerculu Kragujevati se dice a fi curatu serbescu, asemenea cerculu Baniei. Numai in cerculu Zrnoreka sunt comune curatu romanesce dintre cari un'a Valakoni a luat'u parte la rescóla. Déca au mai fost afara de acesti'a Romani in taber'a insurgentiloru dela Cestobroditi'a, ei erau locuitorii unoru comune unde Serbii sunt in majoritate. Cu alte cuvinte Sérbi reclama acum satele, unde ei pretindu a fi in majoritate, numai pentru elementulu serbescu. E naturalu, cá eeloru din Belgradu nu le place s'e se díca, cá elementulu romanu asupritu s'a resculatu si de aceea ei declara acum cá Romanii s'au retacitu printre Serbi numai asia, urmandu curentului generalu. Este de mare interessu pentru noi de a cunósce adeverat'a stare a lucrului. Omenii dela legatiunea romana din Belgradu ar' trebú se informeze publiculu romanu despre adeverat'a stare a lucrului cu bietii Romani din Serbi'a.

Omenii de statu englesi sunt de parere, cá intre Chin'a si Fran'cia nu se va nasce nici o incurcatura de resbelu, deórece nici un'a din ambele puteri n'are intentiunea de a luá refugiulu la fortia. Fran'cia urmaresce o politica inspirata de dorinti'a, cá comerciulu Europei cu Chin'a se nu fia espusu la nisce pierderi colossale, ce le-ar' suferi in urm'a unui resboiu franco-chinesescu. Asemenea si Chin'a prefera a se intielege pe cale pacifica cu Fran'cia.

Dev'a 18 Novembre.

Onor. dle Redactoru! Precum ve este cunoscutu alegerile pentru intregirea comisiunii municipale din comitatulu Uniadórei s'au sev'ersitu in 8 l. c. Resultatulu n'a fost favorabilu pentru Romani si ac'ast'a avemu a-o multumí de-o parte presiunii si terrorismului eserceatu din partea organeloru administrative in favórea candidatiloru unguri si acteloru de volnicia la componerea comisiuniloru electorale, de alta parte slabiciunii multora d'intre noi. Numai asia se póte esplicá cá dintre 132 membri au fost alesi abia 67 Romani, cu tóte cá Romanii sunt in acestu comitatu in numeru de 230,000 fa'cia de 20,000 Maghiari, Sasi s. a.

Disproportiunea este asiadér' mare in numerulu poporatiunii, mai mare inse in numerulu celorlu alesi: 60 Maghiari fa'cia de 67 Romani, candu Romanii sunt de diece ori mai numerosi!

Fenomenulu acest'a ni 'lu putemu esplicá c'unu singuru exemplu: alegerea in cerculu Bradului. Aici stau fa'cia 30 de alegétori maghiari cu 200 romani. Ce s'a intemplantu? Cá de obicei organele admini-

stratire s'au jucat de-a „bab'a orb'a“ cu bietii alegători romani si opositiunea ce au intinat'o din partea conducătorilor a fostu parte prea pușinu energica, parte n'a pututu reuși, pentru că i s'a opusu forti'a brutala. cum s'a intemplat cu ocaziunea constituirei comisiienei electorale, a caruia membri in locu se fia alesi au fost denumiti de presedintele un-guru. Opositiunea Romanilor a fost paralisa-ta prin recuiriarea de gendarmi (!) cari au silitu pe alegătorii romani s'e se retraga dupa ce au protestatu contra volniciei. Erau candidati 9 Romani, dintre acesti'a au esitu inse numai 5 deórece multi d'ntre alegé-tori au fost fortiați de haiducii Ungurilor de a votá cu bilete rosii unguresci. Votantii trebuiau se tréca in sala de alegere printre unu spaliru de gendarmi. Ajungédu in sala li se luá biletulu romanescu si li se dádu unulu ungurescu. Comandantulu gendarmeriei se aflá in sala de alegere, ear' cátiua d'ntre ómenii de incredere jocau „ferbel“ lángha mas'a presi-diala. Caracteristicu tablou! —

Asia mergu lucrurile pe la noi. Cu durere trebue se marturisescu, cá cárturarii nostri pórtu mare parte din vin'a, cá amu ajunsu asia departe. Déca ar' fi fostu o mai mare intiele-gere si solidaritate intre dēnsii nu s'ar' fi pu-tutu intemplá tóte cáte s'au intēmplatu!

Lucru ciudatu inse, cá cu tóte pressiunile terrorisarile si volniciele, de cari s'au folositu Ungurii in comitatulu Uniadórei cá se scótiá din urna numerulu inspaimantatoru de 60 mem-bri maghiari totu ei se vaita prin diare, cá au fost alesi asia de multi Romani! A trebuitu se intervina chiaru organulu d-lui Tisza „Magyar Polgár“ din Clusiu spre a-i linisti asigurandu-i, cá de astadata „s'au alesu póte de trei ori mai pușini Romani in Uniadóra, decátu au fost alesi la alegerile din anii trecuti!“

Candu se voru trezi odata Uniadorenii din letargi'a lor, cá se spulbere in vēntu vicle-nele uneltiri ale celoru ce voiescu s'e se in-grasie pe spinarea lor?

Hasmasiu, 18 Novembre 1883.

Onorate D-le Redactoru! Eri s'a finitu ale-gerca membriloru comitetulu comitatensu in cerculu Iar'a inferióra, care se estinde dela Turd'a pēna in comun'a Alacu, totu pe tier-murile stangu alu romanticulu fluviu Ariesiu. Diu'a alegerei se hotarise pe 17 Novembre s'a facutu inse cunoscuta in cercu numai in 13 l. c. Si induta unu preotu a facutu intrebare la pre-torele (!) din Iar'a inferióra: cáti membrii tre-bue alesi, cari sunt candidatii, cáti Romani, cáti Unguri? Elu primí respunsulu urmatoriu: „Me voiu intielege cu alegătorii romani din cerculu Cămpeniloru, pēna atunci nu potu se 'ti dau deslusiri, si eu sunt Romanu si intere-satu in cauza (credem! Red.) si voiu face totu posibilulu numai se staruit' s'e se presenteze alegătorii Romani la alegere.“

Sosesce in fine si diu'a alegerei si ce se vedi din 18 membrii, ce erau a se alege in comisiunea comitatului, iesu din urna numai 5 Romani, ear' ceialti 13 se alegu toti d'ntre Unguri, parte mare dela Turd'a. Fara a asteptá se sosésca la loculu alegerei si alegătorii dela Campeni d. pretoru inca de cu diminétia a strinsu pe alegătorii, ce erau de față, la urna impartíndu-le prin notarii sei cercuali listele sale de candidati si silindu-i se le predé comisiunei electorale. Inzadaru s'au incercatu unii se faca modificari in liste. D. pretoru Petru Szóts **) n'a vrutu; ci numai in favórea ginete-seu a lucratu. Candu au sositu virtuosii Cămpenari era târziu, ne tredíramu numai cu 5 membri romani! Asia amu fost pacaliti de d. pretore remanu! ***)

—b—

*) Este unu lucru straneu, cá alegătorii din cerculu Iarei n'au la cino s'e s'adreseze in asemeni casuri, ci trebue se 'si iea refugiulu la d. solgabiréu, cá se-i povetiúesca. Ei bine unde sunt conducătorii partidei nationale? Póte fi d. pretore Romanu, acést'a inse nu 'lu dispenséza de poruncile ce la capeta dela d. vicespanu. Red.

**) Szóts, in locu de Sueiu. Frumosu Romanu! Red.

***) Asia ve trebue déca lasati cá capr'a se pa-zésca véz'a. Ce au facutu „virtuosii Cămpenari“ inainte de 17 Novembre cá se asigure isbēnd'a alegătoriloru ro-mani? De ce nu s'au trezitu mai euréndu, cá se jóce ei pe „Romanulu“ Szóts si se n'astepte se li-o faca elu mai antaiu? Red.

Pórt'a si patriarchulu.

Pórt'a staruindu a voi se modifice decretulu de investitura alu Patriarchulu ecumenicu grecu, prin care 'i casséza privile-giele si imunitatile acordate ab antiquo, Patri-archulu a insistatu din nou pentru cá acestu decretu se fia la felu cu cele privitoare la in-vestitur'a predecesoriloru sei alu doilea se arate, cá juridicti'a patriarchatulu se urmeze da dirige pe Grecii ce locuescu provinciile despartite de Imperiulu otomanu si vasale Portii, cá Bosni'a, Rumeli'a si Bulgari'a. Pórt'a a admisu alu doilea punctu, dar' mantíne reso-luti'a s'a de a modifíca decretulu in sensulu de mai susu. In arm'a acestei decisiuni, Pa-triarchulu, sinodulu si consiliulu de notabili greci au hotaritu de a face unu ultimú demersu pe lēnga Pórt'a si d'a demissioná déca Pórt'a nu va cedá. Tóte puterile voru sustiné pe patriarchu.

Diverse.

(Budgetulu orasiului Brasiovu.) Dupa o discutiune de mai multe díle asupra preliminarulu pentru anulu 1884 resulta urma-toriulu bilantiu: a) Venitele ordinare facu 332,220 fl. 72 cr. cele extraordinare 7750 fl. Sum'a tuturoru venituriloru este de 339,970 fl. 72 cr. b) Cheltuielile ordinare facu 344,177 fl. 60 cr. cele extraordinare 28,799 fl. 45 cr. Sum'a tuturoru cheltuieliloru 372,977 fl. 45 cr. Asiadéra se arata unu deficitu de 33,006 fl. 33 cr. care se va acoperi printr'unu aruncu comunalu de 18 percente asupra contributiunii.

(Calea vicinala Têrgulu-Mu-resiului-Reginulu-sasescu.) Trata-tiile ce au avutu locu intre concessionari in urm'a ordinulu ministeriului de comunicatiune s'au terminatu. Modificatiunile ce le-a propusu inspectorulu superioru alu căiloru ferate Landau cu privire la lini'a de construitu s'a acceptatu si spelele de constructiune s'au stabilitu la sum'a maximala de 600,000 fl. Concessiunea dela guvernulu se astépta peste scurtu timpu fiindu cá concessionarii au depusu deja 5% din sum'a de constructiune adeca 30,000 fl. cá cautiune la ministeriu.

(Statu'a lui Lazaru.) Dupa cum este informata „Gazette de Roumanie“, statu'a in marmura a lui George Lazaru, cu care a fost insarcinatu d. sculptoru Georgescu, nu va mai fi executatu in Itali'a, cum se otarise, ci in Bucuresci. — Se spune cá, dupa cáte-va modificari facute modelulu expusu asta prima- véra la Stavropoleos, statu'a acést'a va fi o adeverata lucrare de arta. Trasaturile fetiei nemuritorulu dascalu au fostu copiate, in lips'a unui portretu autenticu, dupa acelea ale unui nepotu alu seu din Transilvani'a. Rudele lui spunu cá acestu nepotu este in tocmai portre-tulu unchialui seu.

(Orasiulu Bucuresci.) D. de Blowitz, corespondentulu parisianu alu diarului „Times“, care a fost in Bucuresci candu cu inaugurarea trenulu fulgeru, scrie urmátorele despre capi-tal'a romana:

Nu credu se existe in lume unu orasiu cá Bucurescii, care se fia asia de pe deplinu expressiunea „térrii careia 'i servese de capitala. In zadaru amu cautá la Londr'a unu coltiu care se ne amintésca tiera Galiloru, séu unu cartieru la Paris care se aiba aspectulu partii de meadia-di a Franciei. Berlinulu n'are nimicu din fal'a Rinulu si nu aduce de locu cu aspectulu lui maretiu. Nicairi la Vien'a nu 'ti vinnu in minte vaile cele verdi si miste-riose ale Boemii, nici contururile cotite ale vechiloru hotare militare. La Petersburg nu vedi nimicu din imens'a imparatia russésca; si intrarea cea maiestosa dela Constantinopole face unu contrastu isbitoru cu restulu Turcii. Orasiulu Bucuresci inse este o icóna exacta a Romaniei de adi. Capital'a acestui regatu iese din arababur'a de ieri si aspira la stralucirea de máne. Este sdreantia care tinde se devie purpura, sunt legile neinduplecate ale civilizatiunii cari se silescu se combata prejuditiile si capritiile barbarii. Bucurescii sunt capi-tal'a progresiva a unui regatu ce se nasce, a carui civi-lizatiune, marginita asta-di numai la centru, nu s'a intinsu inca pēna la cele din urma hotare, dar' tinde s'ajunga acolo si va ajunge, cáci cele cincii milióne de locuitoru ai Romanii sunt chiepati de siguru se pre-domine intr'o di o mare parte a peninsulei. Acestu resultatu nu se póte inlaturá si, ori-care ar' fi framēn-tarile momentulu si silintiele ce se voru face pe viitoru, acestu lucru se va realisa mai euréndu séu mai tardiu.

Plecandu dela gara, celu d'antaiu lueru ce atrage atentia caletorului este trasur'a de piatia romanésca. Si aci unu contrastu isbitoru: birjarulu, jumátate barbaru, jumátate russu mána cu dibacia nisee cai mici si slabi cari alérga cá vēntulu pe pavajulu celu primitivu alu mahalaleloru, pe candu trasur'a, eleganta si confortabila, ar' putea pré bine se figureze si la Bois de Boulogne. La drépt'a si la stáng'a, cum esi dela gara, nisee cladi-ri urite, cocióbe noroióse, pravali murdare pe a caroru taraba plangu cáteva póme si cáteva legume; ér' pe locurile virane ce le despartu, mii de pietre negricióse zacu trantite intr'unu noroiu cleiosu. Indata ce inse treci mahalalele, capital'a ambitiósa pune in mirare pe cale-toru. Casele, noue si mari, moderne si elegante, facu se stralucélesca si miclele cladiri din jurulu lor cari n'au esitu inca din vagasiulu trecutulu. Se cladeste unu palatu nou pentru Regele; dér' va fi numai vremelnicu. Neces-itatei lui se vede, cáci zidurile vechiului palatu sunt pline de crapaturi si straturile de vopséla date pe d'a-supra abia 'i ascundu vechimea. Diminétia candu amu sositu, orasiulu Bucuresci era fórté animatu. Stradele erau pline de lume, felu de felu de tipuri si felu de felu de costume. —

(Siarlatania in culme.) Din Pancot'a se scrie: Mai dennadi se ivi pe aici unu stra-inu elegantu imbracatu, a carui purtare miste-riosa va fi batutu la ochi multora. Dupa ce petrecu mai multe díle. strainulu pleca la Budapest'a insoçitu de duoi locuitori din Pan-cot'a. Cavalerulu de industria isi gasise victi-mile sale, carora le spuse, cá dēnsulu este in stare cá se le procure dela unu ministru banc-note false, pe care nu le póte cunósce nime-nea din cele adeverate. Pentru 1000 fl. bancnote adeverate poti capeta, dise elu, 10,000 fl. bancnote false. Orbiti de castigulu celu mare 'si prefacura cei doi locu-itori din Pancot'a averea in bani si plecara cu presuntivulu intermediaru la Budapest'a. Ajunsi in capitala, fura dusi de companionulu loru intr'o locuintia frumosu mobilata, in care ii primí unu domnu elegantu cu observatiunea, cá dēnsulu nu este ministrulu insusi, ci plenipo-tentiarulu ministrului; se depuna numai 10,000 fl. si in diu'a urmátore se poftésca, cá se primésca 10,000 fl. bancnote falso. In diu'a urmátore au disparutu atátu intermediatorulu, cátu si plenipotentiarulu. Pârlitii se intielege nu fa-cura nici o larma, ci se intórsera cu 1000 fl. mai usiori, cu o sperantia mai seraci, si cu o esperiintia mai bogati la Pancot'a.

(Necrologu.) In septeman'a treenta a repo-satu in Brasiovu Ann'a ved. lui N. G. Orghidanu nase. Hagi Sivu in etate de 65 de ani.

(Fumululu in orasiile mari.) Fumululu causéza mari pagube in Londra, unde numai la edificiulu parlamentulu necesitéza repara-tiuni anuale pentru sum'a de 2500 lire sterlinge. In o intrunire anuala tinuta nu de multu de cátra societatea „pentru stîrpirea fumulu“, fu-mulu s'a numitu celu mai mare blestemu alu Londrei si alu altoru orasie mari si numai pen-tru infintiarea unui stabilimentu, in care s'e se adune si s'e se examineze tóte propunerile si aparatele pentru impușinarea séu nimicirea fu-mulu, unii membri au subscrisu cáte 100 si chiaru 500 lire sterlinge. Se intrunesce sciintia practica spre a combate pe acestu mare dus-manu alu orasielor mari.

(Contra modeloru din Paris.) — Damele din New-York si alte orasie mai mari din Americ'a, au formatu anume societati spre a scapá sexulu femeescu de catusiele modeloru din Paris si a crea unu portu nationalu ame-ricanu. La acestu portu voru fi inlaturate atátu rochiile in forma de balonu, cátu si corsetele, cari stríngu afara din cale tali'a. Dér' fiindu cá americanele se credu cele mai elegante re-presentante ale sexulu lor, apoi se astépta cu o mare curiositate, portulu, ce voru inventá. Póte cá si prin alte state ar' fi la loculu ei o asemenea mesura. Avisu dómneloru nóstre — in favorulu costumulu nationalu.

Chiar'u acum au esitu de sub tipariu si se póte procurá dela Tipografi'a „Aurora“ din Gherla — Szamos-ujvár — Transilvani'a „Nu me uitá“ collectiune de versuri pentru ocaziuni funebrale, arangiata prin N. F. Negrutiu. Acestu opu cuprinde: In locu de introducere. In cimiteriu. Mórtea. — Versur funebrale 3 La copii si copile. 4 La juni si june. 4 La barbati si femei. 4 La ómeni betrani. 7 La ómeni de diverse stári. — Iertaciuni. 1 Co-

pilulu s'eu copil'a c'atra tata, mama, frati si sorori. 2 Copilulu seu copil'a c'atra tata si mama. 2 Fratele c'atra frati si sorori. 2 Tat'a seu mam'a c'atra fii seu fete. 2 Barbatulu c'atra soçi'a de casatoria. 2 Femei'a c'atra soçiulu de casatoria. 4 Mosiulu ori m'osi'a seu unchiulu ori matusi'a c'atra nepoti. 6 Nepotulu seu nep'ot'a c'atra mosi si m'osie, unchi si matusie. 4 Soerulu ori s'cer'a c'atra gineri si norori. 2 Ginerelu seu nor'a c'atra soerii. 6 C'atra alte rudenii. 1 C'atra pretinii vecini si cunoseuti. 12 Epitafia. — Pe unu momentu. — In A d a u s u Versu pentru Vinerea patimeloru si Versu la inmortentarea D. N. Is. Christosu. Pretiulu unui esemplariu brosiuratu e 50 cr., — legatu ord. 60 cr., — mai frumosu legatu 80 cr. si 1 fl. — Pentru Romani'a pretiulu unui esempl. brosiuratu e 1¹/₂ francu — leu.



65 bucati numai fl. 8.50.
T'ac'aturi de masa de argintu
Britani'a

cu marc'a brevet. a fabriciei.

Auditi, vedeti si ve mirati!

Unu serviciu verit. englezescu, patent. durabilu pentru feliuri si dessertu din argintu de Britani'a solidu si massivu, care se p'ote mai pune intr'o categoria cu argintulu veritabilu si pentru care **garantezu in scrisu** si dupa 25 de ani c'at' fiindu intrebuintiatu **rem'ane albu**. Ac'esta garnitura a costatu mai inainte peste 30 fl. si se vinde acum c'unu pretiu **forte redusu**.

Intr'eg'a garnitura consta din urmat'orele piese:

6 bucati cutite de argintu Britania bunu	fl. 2 25
6 " furculitie " " massive	fl. 1.20
6 " linguri " " massive	fl. 1.20
6 " scaunele " " fine	fl. 1.—
1 " lingura de supa " " massiva	fl. 1.10
6 " linguri de cafea " " massive	fl. 0.70
1 " lingura de lapte " " massiva	fl. 0.60
6 " cutite mici de desertu si copii, solide	fl. 2.—
6 " furculitie de desertu " " massive	fl. 1.—
6 " linguri de argintu-Britania solide	fl. 1.—
6 " pahare pentru oue " " fine	fl. 1.—
6 " linguri " " fine	fl. —.60
1 " solnitia pentru pipern " " fina	fl. —.30
1 " " pentru sare " " frum'osa	fl. —.25
1 " tava de 30 cm. lungime " " fina	fl. —.60
65 bucati	fl 15.—

T'ote 65 bucati proviedutu cu marc'a fabriciei de susu, costa

numai fl. 8.50.

Ac'este obiecte se tramitu si cu bucat'a pentru pretiurile susu aratate, der' celu ce comanda t'ote 65 bucatile, le capeta in locu de a d'a fl. 15

t'ote numai pentru 8 fl. 50 cr.

Prafu de curatitu pentru argintulu meu Brit. cuti'a cu 15 cr.

Admonitiune! Argintulu de Britania numai atunci este veritabilu d'eca p'orta marc'a de mai susu.

Comandele se efectuescu numai dupa tramitarea pretiului s'eu cu rembursa (Nachnahme) si sunt a se adres'a la

Bertha Zucker's Britaniasilber Hauptdep'ot

Wien II, Pfeffergasse Nr. 1.

Cu-i nu-i convine garnitura, i se dau paralele indereptu, dovada c'at' negotiulu este realu.

! A ceti nu strica nimicu!

Numai odata intr'o suta de ani

se ofera ocaziunea forte favorabila, c'at' din caus'a retragerii dela negotiu se potu capeta

5475 bucati M'ar'ami (sialuri)

mari de dame pentru t'omna si i'erna

numai pentru 1 fl.

adeca unu florinu pentru bucata.

Este de prisosu a mai recomand'a in specialu ac'este renumite sialuri de dame, c'aci numai o privire asupra pretiului de 1 fl. si asupra frum'osei culori a sialuriloru face superflua ori-ce recomandare.

T'ote maramile sunt de bumbacu de Nigl in culorile si nuantiele cele mai moderne si adeca: rosiu-sioticu, albu turcescu carro, cenusiu de trei feliuri, cafeniu, rosiu, drap, v'netu, negru v'er-gatu si cul'orea curcubeului.

De'orece bumbaculu si lucrulu au costatu p'ote mai multu dec'atu se cere pentru t'ota maram'a, afara de ac'ea inse fiacre dam'a fia maritata seu fata, are lipsa de unu sialu, care afara de ac'esta este cea mai corespunditoare haina, ce se intrebuintieza acasa, pe strada, in caletoria, la promenada, se face atenta fiacre dama in propriulu ei avantaju a face c'atu mai eurendu comandele eventuale, de'orece la prim'a aparitiune a ac'estui anunciu se va vinde forte multu si in eurendu marfa va fi desfacuta.

Se tramite pentru bani gat'a s'eu cu rembursa:

Adres'a: Erste Wiener Damen-T'ucher-Manufactur Wien I. Christinengasse.

Scire sensatiunala din Ungari'a.

In urm'a unui casu de m'orte

capeta fia-care, care va cere in scrisu

de gea b'a

Unu ceasornicu de buzunaru.

Possessorulu unuia din cele mai mari magazinuri de ceasornice a muritu far' de veste si a datu ir testamentulu seu ordinu strictu ereditoru sei, de a folosi pentru sine averea mobila si imobila; erediti se vedu siliti de a d'a d'ecinste cele 1195 de ceasornice ce se afla in cass'a Wertheimiana, cerendu numai se li se rebonifice casuli'a loru finu gravata, regularea si lantiulu ce se d'a la fiacre ceasornicu si care este imitatiune de lantiu de auru; pentru c'at' fiacaruia se i se ofere ocaziunea de a posede unu ceasornicu de buzunaru capitalu suprafinu. De'orece singura casuli'a, preum si pomposulu lantiu, facon de auru (imitatiune) si superfinu a regulare au costatu apr'ope at'atu, c'atu se cere pentru totu acela, care comanda unu asemenea ceasornicu luera numai in interesulu seu propriu, d'eca comanda c'atu de iute si c'atu mai multu, c'aci mic'a provisiune va fi eurendu cumperata. Cu stima Erediti.

Urmat'orele ceasornice sunt de datu:

300 bucati ceasornice de buzunoru din argintu verit. de 13 lot. cu proba ofieului e. r. de puntiare, cu casulia gravata si cu lantiu finu **numai 3 fl. 25 cr.**

285 bucati ceasornice cilindru in casulii de Nickel suflate cu argintu, finu gravate si guillotatate cu sticla si cu tabla de cifre emailata si cu lantiu fason de auru, forte bine p'ena la o minuta repassatu, laolalta **numai 4 fl. 65 cr.**

240 ceasornice ancre in casulii de nickel argintite, finu gravate, guillochate, merg'endu pe 15 rubini, cu aparatu de precisiune si cu aratoriu de secunde tabla emailata, lantiu admirabilu si garantia de 5 ani in scrisu c'at' merge bine, fin repassatu laolalta **numai 6 fl. 75 cr.**

175 ceasornice Washington-Remontoir din auru duble, cari se tragu fara cheia, cu aparatu mech. de aratori, tabl'a emailata, arat. de secunde, regulatu finu pe secunda cu aparatu de precisiune, celu mai bunu ceasornicu din lume. Pretiulu cu lantiulu minunatu cu totu **numai 8 fl.**

92 ceasornice de argintu ancre din argintu grau de 13 loti probatu de ofie. e. r. finu gravate si aurite in modu galvanoelectricu, asia c'at' face de prisosu cumperarea unui ceasornicu de auru. Pretiulu cu lantiu fasonu de auru **numai 10 fl.**

123 bucati ceasornice de argintu-Remontoir, din argintu de 13 loti, probatu de ofie. e. r., cari se tragu far' de cheia cu aparatu mech. de aratori, tabla emailata si arat. de secunde, aparatu de precisiune de Nikel regulatu pe minute, celu mai escelentu ceasornicu de pe lume, cost'a mai inainte 25 fl. acum se capeta numai cu pretiulu de baijoera de **11 fl. 50 cr.**

Se tramite cu rembursa s'eu dupa espedarea pretiului. Comandele sunt a se adres'a la

Maxim. Neubauer

Hochstetten bei Pressburg, Ungari'a.

Unu testamentu curiosu.

Unu testamentu ciudatu puse pe subscrisii in placut'a positiune a d'a fiacaruia, care va cere in scrisu

UNU R'ENDU DE HAINE BARBATESCI

din materi'a cea mai buna de lana de Brunn

numai cu 5 fl.

care mai inainte a costatu 25 de florini. — Fabricantulu d. Carolu Louis Warner a muritu si a lasatu in testamentu. c'at' fabric'a si cealalta avere a lui se se imparta intre rudenile sale, pe de alta parte urmandu esemplulu multoru omeni marinimosi, avisa pe erediti sei a daru fiacaruia fara deosebire, d'eca va plati numai pretiulu munciei, marfa colossala de materia de lana din stabilimentulu seu, c'at' fiacaruia se i se ofere ocaziunea de a si procur'a mai pe nimicu unu r'endu de haine de lana moderne, trainice si frum'ose. Postavulu este lucratu in nuantiele si culorile cele mai moderne, forte bunu, si trainicu, si este esecuatu in cenusiu si cafeniu de 3 feliuri, v'netu in chisu, pestritiu, negru, c'unu cuventu totu in mustre anglese, franceze si belgiane. Numai cu bani gata s'eu cu rembursa (Nachnahme) se tramite marfa. Materi'a este taiata pentru t'ote marimile, asia c'at' micu si mare p'ote comanda. Bucati de mostra

Zam.bach si Gavora.

Fabrica de vestminte si recuisite bisericesci de ritu latinu si grecu in Budapest'a, strada Vatiului, V'aczi uteza Nr. 17.

Falonu s'eu Od'ajdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Bal-dachinu, prapori. T'ote feliurile de st'eguri, si pentru societati industriale (si pentru pompieri) Covoru pe altariu,



Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimb'a cu altelu. 7—3

Editoru: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipografi'a: Ioanu G'ott si fiu Henricu.

nu se tramitu. Caruia nu-i convine materi'a imbracamintei i se intoreu paralele cu mandatu postalu. Cu stima Administratiunea.

Comande eventuale sunt a se adres'a la

Einzig allgemeine Tuch-Liquidation.

Wien I. Bezirk, Palais Spitzer, Kolowratring.



Maison Stettin.



Subscrisulu, care viindu din Vien'a a deschisu aici in Brasiovu unu atelieru, se recomanda onoratulu publicu pentru confectionare de

haine barbatesci de totu feliulu

fasonate dupa mod'a cea mai noua cu pretiuri c'atu se p'ote de moderate si r'oga pe fiacre de a se convinge insusi despre ac'esta.

CAROLU STETTIN,

T'argulu cailoru nr. 35.

Pretiurile cerealeloru

in piati'a Brasiovului diu 23 Novembre 1883.

	Hectolitru. fl. cr.	Hectolitru. fl. cr.
Gr'au { fruntea	6 70	Mazerea 8.—
{ mijlocu	6 40	Lintea 10.—
{ de josu	5 80	Fasolea 6.—
Mestecat'	5 40	Sem'entia de inu 10.—
Secara { frum'osa	4 50	" de canepa 5.—
{ de mijlocu	4 30	Cartofi 1 35
Oizulu { frum'osu	4.—	1 Chilo. fl. cr.
{ de mijlocu	3 50	Carne de vita —.44
Ovesulu { frum'osu	2 60	" de rimatoriu —.48
{ de mijlocu	2 40	" de berbecu —.28
Porumbulu	4 50	100 Chilo. fl. cr.
Meiu	5 60	Seu de vita p'ospetu . 40.—
Hrisca	—.—	" " " topitu . 48.—

Cursulu la bursa de Vien'a

din 23 Novembre st. n 1883

Rent'a de auru un-gara . . . 6%	119.90	m'a de vinu ung.	97.—
dto 4%	87.05	Imprumutulu cu pre-miu ung.	114.—
dto de harthia 5%	85 15	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin	110 10
Imprumutulu cailoru ferate ungare	138.75	Rent'a de harthia austriaca	78 85
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	91 10	Rent'a de arg. austr.	79.25
dto (II-a emisiune)	115 50	Rent'a de auru austr.	98.—
dto (III-a emisiune)	97.—	Losurile din 1860	133 25
Bonuri rurale ungare	100.20	Actiun' bancei aust. ungare	837.—
dto cu cl. de sortare	99.—	" bancei de creditu ungare	278 50
Bonuri rurale Banat-Timis	99.—	" bancei de creditu austriaca	250.50
dto cu cl. de sortare	99.—	Argintulu	—.—
Bonuri rurale transil-vane	99 10	Galbini imperatesci	5 70
Bonuri croato-slav.	100.—	Napoleon'dori	9.57 1/2
Desb'aghire n. dij-		Marci 100 imp. germ.	59.10
		London's 10 £ string	126 35

Cursulu de Bucuresci

din 11 23 Novembre 1883

Valori	Scadenti'a C'up'neloru	Cum-p'era	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Oct.	92.—	92 1/2
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	96 3/4	97 1/2
8% Oblig. domeniule 1871	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. cailoru fer. rom.	1 Iuliu	102 1/2	103 1/2
7% Scrisuri f'unciate rurale	1 Iul. 1 Ian.	102 1/2	103 1/2
7% " " urbane	idem	102 —	103.—
5% Imprum. municipalu	idem	83 1/2	84 1/2
Oblig. casei de pensiuie (lei 300, do'b'enda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	228 —	233 —
Losuri municipale (20 lei)	cu premiu	32 —	33 1/2
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1330	1345
Auru contra argintu		2 45	2 65
Auru contra bilate hipotec.		2 45	2 65
Auru contra bil. de Banca nat Florin Val. Austr.		2.10	2.12